

Reactie op de internetconsultatie over informeel islamitisch onderwijs

Almere, 05 januari 2025

Met dit bericht wil ik mijn diepe verontwaardiging en ernstige zorgen uiten over het voorgestelde wetsvoorstel betreffende de controle op informeel religieus onderwijs in Nederland. Dit voorstel is niet alleen onnodig, maar vormt ook een directe bedreiging voor de kernwaarden van onze democratische rechtsstaat, waaronder vrijheid van godsdienst, non-discriminatie en gelijkheid voor de wet.

Voldoende bestaande wetgeving

De huidige wetgeving biedt al voldoende instrumenten om op te treden tegen instellingen of individuen die het strafrecht overtreden. Het invoeren van extra regels lijkt daarom niet ingegeven door een werkelijke behoefte aan beter toezicht, maar eerder door een tendens om grondrechten in te perken. Dit wetsvoorstel geeft de overheid een vrijbrief om selectief en ideologisch te handelen, waarbij bepaalde religieuze of levensbeschouwelijke stromingen onevenredig hard worden aangepakt. Dit is niets minder dan een ondermijning van de principes die onze rechtsstaat juist moeten beschermen.

Schending van grondwettelijke vrijheden

Het wetsvoorstel brengt het risico met zich mee dat de overheid haar eigen visie op wat 'acceptabel' of 'wenselijk' onderwijs is, oplegt aan religieuze gemeenschappen. Dit is een directe aantasting van Artikel 1 van de Grondwet, dat discriminatie op basis van godsdienst of levensovertuiging expliciet verbiedt. Sterker nog, de voorgestelde wet faciliteert juist discriminatie, doordat het de deur opent voor selectieve controle en oneerlijke behandeling van specifieke groepen, met name moslims.

Selectief en politiek gemotiveerd optreden

De aanleiding voor dit wetsvoorstel en de timing ervan tonen duidelijk aan dat het hier niet gaat om een neutraal of objectief beleidsvoorstel. Voorbeelden uit het verleden, zoals de kwestie rondom de Haga Lyceum, maken pijnlijk duidelijk hoe overheidsinstanties bewust en herhaaldelijk buiten hun boekje zijn gegaan om specifieke religieuze instellingen te beschadigen. Dit gebeurde ondanks dat rechtbanken keer op keer oordeelden dat deze instellingen onterecht werden behandeld. Dit wetsvoorstel zou zulke selectieve en politiek gemotiveerde acties alleen maar vergemakkelijken.

Contraproductieve effecten op sociale cohesie

De gevolgen van deze wet zullen desastreus zijn voor de sociale cohesie in Nederland. Het huidige voorstel versterkt een beeld van moslims als een probleemgroep die extra controle nodig heeft, terwijl de werkelijkheid vaak precies het tegenovergestelde is. Tijdens recente rellen in Amsterdam waren het juist orthodoxe islamitische gemeenschappen en hun leiders die actief bijdroegen aan het herstel van de sociale orde en de dialoog zochten met andere gemeenschappen. Deze wet stigmatiseert echter diezelfde groepen en versterkt een gevoel van uitsluiting en discriminatie onder moslims. Dit zal de spanningen in de samenleving alleen maar vergroten.

Dreiging voor andere religieuze gemeenschappen

Hoewel het huidige voorstel zich vooral lijkt te richten op islamitische instellingen, is het naïef om te denken dat het daarbij zal blijven. In de toekomst kunnen ook christelijke en joodse instellingen het doelwit worden van deze wet. Wat nu begint als een aanval op moslims, zal uitmonden in een bredere erosie van religieuze vrijheden voor alle Nederlanders.

Oproep tot bescherming van grondrechten

Het is aan de Grondwet en onze democratische instellingen om kwetsbare minderheden te beschermen tegen willekeurige en discriminerende overheidsmaatregelen. Dit wetsvoorstel is in strijd met de fundamentele principes van onze samenleving en moet daarom resoluut worden afgewezen. Als dit voorstel werkelijkheid wordt, dreigen we niet alleen een essentieel deel van onze rechtsstaat te verliezen, maar ook de sociale cohesie en het vertrouwen van een grote groep burgers.

Het is tijd dat de overheid stopt met het faciliteren van verdeeldheid en zich herinnert aan haar taak om alle burgers, ongeacht hun religieuze of levensbeschouwelijke overtuiging, gelijkwaardig te behandelen en te beschermen.